

ВНЕСОК ГМК

в економіку
України

2024

ЧОМУ ГІРНИЧО-МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ ВАЖЛИВИЙ

1. Базовий сектор для української економіки, який забезпечує експорт, інвестиції та податки.

Внесок ГМК у ВВП України у 2024 році становив 7,2%, включаючи ланцюги поставок.

Експорт гірничо-металургійної продукції з України зріс на 30% у 2024 році - на \$1,5 млрд. Частка галузі в загальному експорті товарів з України також зросла до 15,4%.

Попри війну, у 2024 році підприємства галузі продовжили інвестиційну діяльність, інвестувавши \$650 млн, і сплатили майже \$900 млн податків до бюджетів різних рівнів.

2. Відповідальний роботодавець, який створює кваліфіковані робочі місця з високою заробітною платою.

Металургійні компанії створюють привабливі умови праці завдяки високим заробітним платам та покращенню безпеки.

Середня заробітна плата в металургії на 30% вища за середню по Україні в 2024 році.

До війни 100 робочих місць у металургійному секторі забезпечували понад 450 робочих місць в інших секторах. Навіть сьогодні ГМК залишається основним роботодавцем, який забезпечує регіональну зайнятість і стримує людей від міграції.

3. База післявоєнної відбудови та зміцнення обороноздатності.

Металургійний сектор матиме вирішальне значення для відновлення пошкодженої інфраструктури. Станом на листопад 2024 року в Україні внаслідок війни повністю зруйновано 236 тис. житлових будинків, 4,0 тис. будівель навчальних закладів, 1,5 тис. медичних закладів, що створює потребу у мільйонах тон сталі для відновлення.

Крім того, ГМК має вирішальне значення для розвитку оборонної промисловості, яка є важливою для зміцнення обороноздатності України після війни.

4. Ключовий постачальник, що забезпечує розвиток низьковуглецевої економіки.

Україна є сприятливим місцем для розвитку проєктів з видобутку високоякісної залізної руди, придатної для виробництва заліза прямого відновлення (DRI).

Україна володіє одними з найбільших у світі запасів магнетитових руд — 5 млрд т. Це дає змогу місцевим гірничо-металургійним компаніям постачати до 20 млн т окатків DR-класу на світовий ринок.

Україна допоможе світовій металургії в її зеленому переході шляхом постачання важливої сировини: DR-окатків та гарячебрикетованого заліза (HBI).

ГМК УКРАЇНИ НАЙБІЛЬШЕ ПОСТРАЖДАВ ВІД ВІЙНИ

	ДО ВІЙНИ	АНЕКСІЯ КРИМУ ТА ОКУПАЦІЯ ЧАСТИНИ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛ.	ПОВНОМАСШТАБНЕ ВТОРГНЕННЯ
	2013	2018*	2024
Кількість металургійних заводів	12	9	6
Номінальні потужності з виробництва сталі, млн т	42,0	25,3	16,5
Виробництво сталі, млн т	32,7	21,1	7,6

* після втрати контролю над сталеплавильними потужностями в Донецькій і Луганській областях

СТІЙКА ГАЛУЗЬ

Виробництво металургійної продукції в Україні, тис. т

	2021	2022	2023	2024
 Залізна руда	84 431	31 411	28 823	44 690
 Товарний чавун	3 236	1 325	1 249	1 290
 Сталь	21 366	6 263	6 228	7 575
 Довгий прокат	3 800	1 350	1 764	2 028 ¹
 Плоский прокат	7 980	2 179	2 055	2 430
 Труби	1 123	632	695	780 ¹
 Феросплави	859	540	230	108
 Заготівля брухту	4 100	997	1 277	1 749

¹ оцінки GMK Center

ЕКОНОМІЧНА БАЗА

7,2%

ВВП України у 2024 році забезпечено металургійною промисловістю та ланцюгами постачань

ГМК України є одним із найбільш постраждалих від війни. Але попри це сектор залишається базовим для української економіки: його внесок у ВВП у 2024 році склав 7,2% (5,7% у 2023 році).

Частка гірничо-металургійного комплексу (ГМК) в економіці України зросла у 2024 році завдяки збільшенню виробництва сталі (+21,5%) та залізної руди (+55,2%). Стабільна робота «морського коридору» сприяла експорту через чорноморські порти, що позитивно вплинуло на динаміку металургійної галузі. Водночас, за оцінками Мінекономіки, загальне зростання економіки України у 2024 році склало лише 3,6%.

ЧАСТИНА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНДУСТРІЇ

15,4%

експорту товарів
з України у 2024
році забезпечено
металургійною
промисловістю та
ланцюгами постачань

Гірничо-металургійний комплекс (ГМК) України забезпечив експорт кожного шостого долара товарного експорту країни, сформувавши понад 15% загального обсягу експорту у 2024 році.

Після відновлення постачання через чорноморські порти ГМК України поступово повертає позиції на світовому ринку. У 2024 році Україна посіла третє місце серед найбільших експортерів чавуну у світі та увійшла до п'ятірки лідерів із експорту залізної руди.

Металургійний сектор України є невід'ємною частиною європейської металургії, оскільки інтегрований у європейські виробничо-логістичні ланцюги. Частка експорту сталі до ЄС у 2024 році становила 64%.

ВЕЛИКИЙ ІНВЕСТОР

\$650 млн

Капітальні інвестиції
ГМК України
у 2024 році

ГМК забезпечив 18,3% загального обсягу капітальних інвестицій у промисловість України у 2024 році. Обсяг капіталовкладень металургійних компаній зріс на 8,3% порівняно з 2023 роком.

Триваюча війна в Україні уповільнює відновлення інвестиційної активності. Більшість компаній заморозили великі інвестиційні проєкти, пов'язані з розвитком виробництва. Однак після завершення війни ці проєкти будуть відновлені, а металургійний сектор стане рушійною силою промислового розвитку.

КЛЮЧОВИЙ РОБОТОДАВЕЦЬ

+30%

**Зарплати
в металургійному
секторі вищі за
середні по Україні
в 2024 році**

Українські металургійні компанії залишаються ключовими роботодавцями у регіонах своєї присутності. Вони інвестують у покращення умов праці, професійне навчання та соціальні програми, щоб утримати персонал. Проте у 2024 році чисельність працівників зменшилася на 8% порівняно з попереднім роком через виклики, спричинені війною. Компанії активно працюють над заповненням наявних вакансій.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПЛАТНИК ПОДАТКІВ

Під час війни металургійні компанії продовжують підтримувати державний бюджет, сприяючи фінансуванню оборони та соціальних потреб. У 2024 році найбільші компанії галузі (Метінвест, АрселорМіттал Кривий Ріг, Інтерпайп, DCH Steel, Ferrexpo) забезпечили 1,7% загальних податкових надходжень в Україні. Проте успішна діяльність металургійних підприємств з точки зору податкових надходжень є ще більш важливою для обласних та місцевих бюджетів.

\$0,9 млрд

податків сплатили
п'ять найбільших
металургійних
компаній України
у 2024 році

КЛЮЧОВИЙ ПОСТАЧАЛЬНИК СИРОВИНИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА DRI В МАЙБУТНЬОМУ

Україна має одні з найбільших у світі запасів магнетитових руд (5 млрд т), які підходять для збагачення до вмісту заліза 68-70%. Ці продукти користуватимуться попитом у майбутньому як основна сировина для виробництва низьковуглецевої сталі в електродугових печах з використанням DRI. Україна допоможе світовій металургійній промисловості в її зеленому переході, маючи потенціал постачати 20-25 млн т залізорудної сировини DR-якості і, таким чином, задовольняючи значну частину попиту на ринку.

Потенційні потужності з виробництва сировини для DRI в Україні, млн т

КОМПАНІЯ	ПРОДУКТ	ПОТУЖНІСТЬ	СТАТУС
Метінвест (Центральний ГЗК)	Окати	1,0 ¹	Працює
Ferrexpo	Окати	3,0-5,0 ¹	Працює
Метінвест (Північний ГЗК)	Окати	6,0	Проект
Метінвест	Концентрат Fe68-70%	19,0	Проект
АрселорМіттал Кривий Ріг	Окати	5,0	Проект
Black Iron	Концентрат Fe68%	4,0-8,0	Проект
Південний ГЗК	Окати	3,0 ¹	Анонсований

¹ оцінки GMK Center

Джерело даних: дані компаній, оцінки GMK Center

ВАЖЛИВА ЧАСТИНА НОВОЇ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ

Потенційні проекти декарбонізації в ГМК України

КОМПАНІЯ	ПРОЄКТИ
Метінвест	2 DRI-модулі × 2,5 млн т
Запоріжсталь	Комплекс електродугових печей потужністю 3,3-3,8 млн т
Метінвест (Каметсталь)	Електродугова піч + розливка слябів + розливка заготовки для фасонного прокату
АрселорМіттал Кривий Ріг	2 DRI-модулі ¹ × 2,5 млн т ¹
Interpipe	Електродугова піч + розливка слябів + стани плоского прокату

¹ оцінки GMK Center

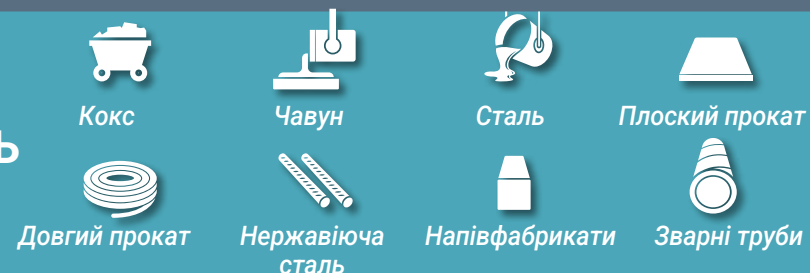
Джерело даних: дані компаній, оцінки GMK Center

Майбутнє української металургії полягає у низьковуглецевому виробництві. Україна, як кандидат на вступ до Європейського Союзу, має намір приєднатися до Європейської системи торгівлі викидами. Це означає, що українським металургам доведеться йти тим самим шляхом, що й їх європейським колегам.

Місцеві компанії вже анонсували низку проєктів декарбонізації. Україна має потенціал стати важливою частиною низьковуглецевої економіки, експортуючи HBI та екологічно чисту сталь. Це може стати реальністю в короткостроковій перспективі, якщо Україна отримає доступ до європейської інфраструктури для фінансування декарбонізації.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГМК УКРАЇНИ СЬОГОДНІ

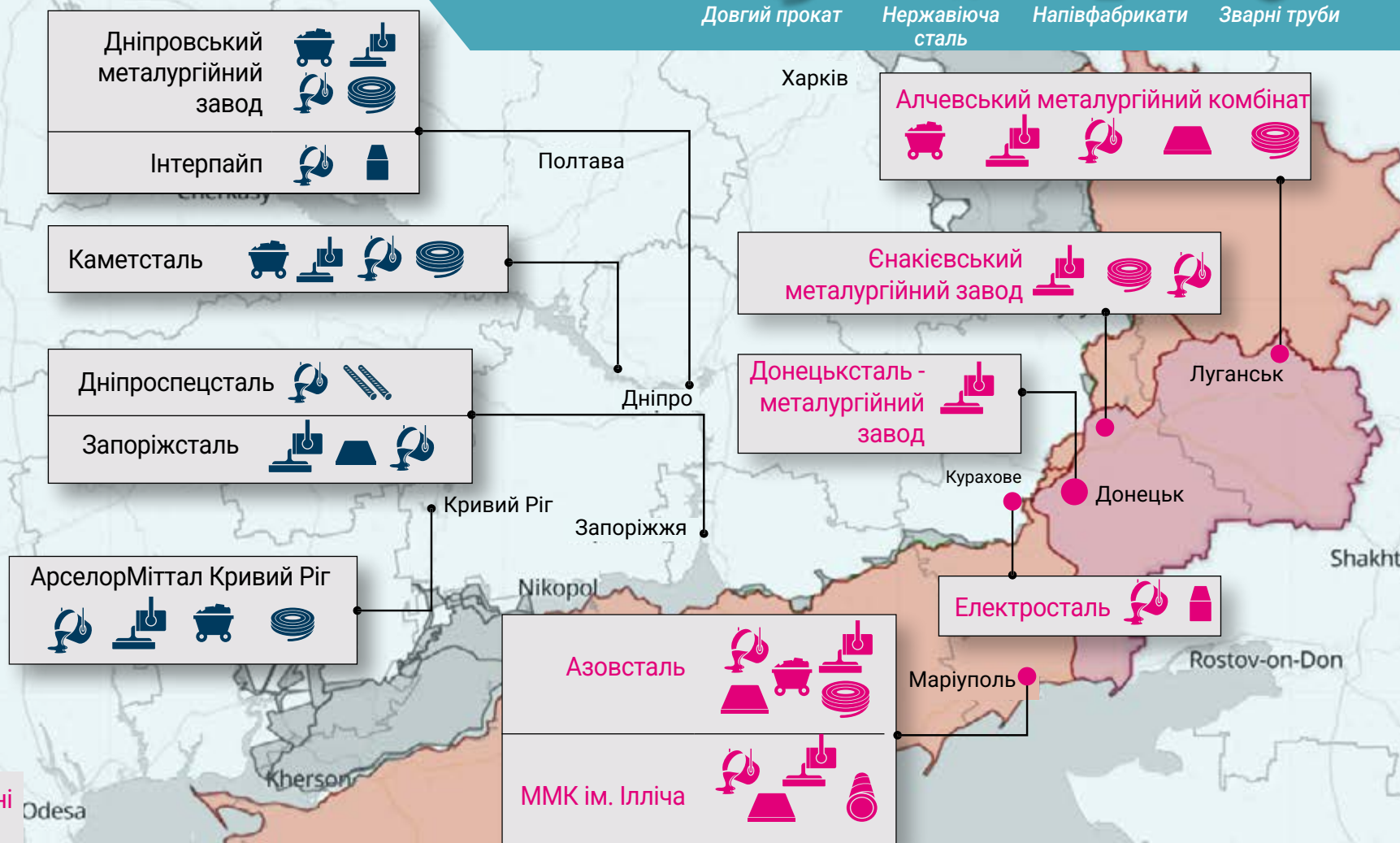
ЧАВУН І СТАЛЬ

Zhytomyr
6 металургійних заводів

16.5 млн т

сталеплавильні потужності станом на грудень 2024

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГМК УКРАЇНИ СЬОГОДНІ

ПРОКАТ І ТРУБИ

Плоский прокат

Довгий прокат

Зварні труби

Безшовні труби

Безшовні нержавіючі труби

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГМК УКРАЇНИ СЬОГОДНІ

ЗАЛІЗНА РУДА

Окати

Залізна руда

Аглокуда

Концентрат

10

залізорудних гірничо-збагачувальних комбінатів

5

 млрд т

запасів магнетитової руди

АрселорМіттал Кривий Ріг

Рудомайн

Центральний гірничо-збагачувальний комбінат

Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат

Криворізький залізорудний комбінат

Північний гірничо-збагачувальний комбінат

Південний гірничо-збагачувальний комбінат

Суша Балка

Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат

Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат

Запорізький залізорудний комбінат

Зруйновані або окуповані українські підприємства

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГМК УКРАЇНИ СЬОГОДНІ

ФЕРОСПЛАВИ

Феросплави

Марганцевий
концентрат

3

феросплавних заводів і
2 марганцевих гірничо-
збагачувальних комбінатів

2,1 млрд т
запаси марганцевої руди

Зруйновані або окуповані
українські підприємства

МЕТОДОЛОГІЯ

Частка ГМК у ВВП, включаючи ланцюги поставок, включає прямі, непрямі та опосередковані внески таких секторів: металургійне виробництво, видобуток залізної руди, виробництво коксу, видобуток коксівного вугілля, виробництво металевих виробів.

Непрямий внесок – це частка загального внеску, створеного в інших секторах завдяки замовленням підприємств гірничо-металургійного комплексу. Опосередкований внесок створюється через споживчі витрати працівників ГМК. Джерелом даних для непрямого та опосередкованого внеску є таблиця витрати-випуск, яку публікує Державна служба статистики України.

Внесок у ВВП у 2024 році розраховано на основі динаміки реального виробництва підсекторів чорної металургії у 2021-2024 роках, динаміки реального ВВП у 2021-2024 роках та частки гірничо-металургійного комплексу у ВВП у 2021 році, оскільки в Україні таблиця «витрати-випуск» у 2022-2024 роках не публікувалася.

Частка капітальних інвестицій розрахована як співвідношення між капінвестиціями ГМК та капітальними інвестиціями видів діяльності, що належать до «Добувної промисловості і розроблення кар'єрів» (код NACE - B) і «Переробної промисловості» (код C).

ТаПодаткові платежі розраховуються на основі даних прес-релізів п'яти найбільших українських металургійних компаній: Метінвест, АрселорМіттал Кривий Ріг, Інтерпайп, DCH Steel, Ferrexpo.

Дані про чисельність працівників та середню заробітну плату надані Федерацією металургів України.

Вся інформація в цьому звіті базується на загальнодоступних даних.

Сфери компетенції:

- Дослідження ринків та глобальних трендів
- Аналіз регуляторних документів, оцінка впливу
- Оцінка бізнесу та моделювання
- Аналіз питань глобальної торгівлі
- Розробка концепцій реформ та програмних документів
- Дослідження питань декарбонізації та зеленого енергетичного переходу
- Консалтинг у питаннях сталого розвитку, ESG-активності та звітності

Контакти

ТОВ «ГМК Центр»
ЄДРПОУ: 42306047

Адреса: вул. Мельникова 18-б, м. Київ,
04050, Україна

Станіслав Зінченко, директор
s.zinchenko@gmk.center

Андрій Тарасенко, головний аналітик
a.tarasenko@gmk.center

Андрій Глущенко, аналітик, к.е.н.
a.glushchenko@gmk.center

